

Lakner László:
Mikroszkópok / Robert Koch mikroszkópjai, 1960.
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Lakner László: Planimetrikus mozdony, 1963,
magántulajdon

Lakner László:
Politechnikai szertárszekerény (részlet), 1962-64.
Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

176.

LAKNER LÁSZLÓ (1936-)
Csendélet, 1960-63 körül

Olaj, vászon, 50x70 cm
Jelezve jobbra lent: Lakner L.

Kezdő ár: 3 600 000 Ft / 11 803 EUR

Becsérték: 5 000 000 – 7 000 000 Ft
Estimated value: 16 393 – 22 951 EUR

A hatvanas évek meghatározó kritikusa, Pernecky Géza a „szürnaturalizmusról” írt híres esszéjében rendkívül érzékletesen jellemezte Lakner László korai műveit, amikor úgy fogalmazott, hogy Lakner „a magyar festészet tradicionális természetelvűségét ad abszurdum vállalta, természetelvű lett az iróniáig, és ezzel az ironikus vagy sokszor szürrealisztikus módon kétértelmű eljárással mégis többet adott, mint a kommersz »munkafestők« vagy csendéletezők, mert azoknak üres sémáival és begyakorolt praktikizmusával szemben, sikerrel idézte fel a tárgyak költői hangulatát, a múltba süllyedt dolgok egyszerre ismerős és idegen atmoszféráját.” Lakner korai csendéletei, számvetésnek tekinthetők a naturalista tárgyfestészet bernáthi szemléletével, illetve a holland csendéletfestészet sok évszázados tradíciójával, ugyanakkor sajátos történeti tudatosságát is hordoznak.

Lakner László itt bemutatott csendélete a művész korai periódusának eddig ismeretlen, különleges példái közé tartozik. Az élénk foltstruktúrákkal tagolt, már-már absztraktnak tűnő „háttér” és a mélytónusú konyhai eszközök, edények sajátos kontrasztja okán a kompozíció montázszerűnek hat, előrevetítve a művész későbbi „festett montázsait”. Motivikus szempontból olyan művekkel rokonítható, mint a *Politechnikai szertárszekerény* (1962-64), stiláris szempontból pedig a *Planimetrikus mozdony* (1963) szintén montázszerű kompozíciójával vethető össze. A lebegés és a függesztés motívuma, sajátos jelentőséggel bír Lakner művészetében, később a Lukács György könyvobjekten, illetve az abból kiinduló, felkötözött könyveket ábrázoló trompe l'oeil festménysorozaton tér vissza. Az edények színgazdag, bravúros felületei Lakner korai absztrakt kísérleteivel is kapcsolatba hozhatók.

Lakner *Csendélete* ugyan összevethető Csernus Tibor, Sylvester Katalin, Szabó Ákos és Gyémánt László bizonyos műveivel, ám a lakneri tárgyfestészet szürrealitásba hajló naturalizmusa, a néhol absztraktnak tűnő, érzéki felületek sajátos kvalitása mégis radikálisan megkülönbözteti a felmerülő analógiáktól ezt a mai szemmel is rendkívül frissnek ható, Lakner László korai festészetének számos erényét hordozó festményét.

Fehér Dávid

176